ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Հայոց լեզվի և գրականության
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Բաբուռյան Հերմինե Ռուդիկի /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __16__

«_15_» __մայիս__ 2023 թ.

ՀԼԳԲ/079 «ՀՄԱ-5 (ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ԵՐԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ)» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **Մանկավարժության բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **Հայոց լեզվի և գրականության**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **Հեռակա**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ **3-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ**

Դասախոս(ներ) ՝ Սուսաննա Թումանյան
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ՝ **susannatumanyan2020@mail.ru**

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
    - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
    - 14.2. Հարցաշար
    - 14.3. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագիր

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Գեղարվեստական երկի վերլուծություն» դասընթացի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

Փաթեթը կարգավորում է «Գեղարվեստական երկի վերլուծություն» առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաճյուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործընթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

Դասընթացը մասնագիտական է:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

- ուսանողների գրականագիտական գիտելիքների խորացում,
- վերլուծական կարողությունների զարգացում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- գեղարվեստական պատկերի ճանաչման խորացում,
- երկի պատումի առանձնահատկությունների վերհանում,
- կերպարային մտածողության զարգացման օրինաչափությունների ճանաչում,
- երկերի բազմաշերտ վերլուծություն:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

Ուսանողը 1-3-րդ(առկա) և 1-5-րդ (հեռկա) կիսամյակներում արդեն ուսումնասիրած է լինում «Գրականագիտության հիմունքներ» դասընթացը, ինչպես նաև հայ և արտասահմանյան գրականություն, ունենում է տեսական գիտելիք, կարողանում է որոշել ժանրերը, գեղարվեստական պատկերի տեսակը, կատարում է հանձնարարված երկի տարբեր կտրվածքներով վերլուծություն:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Պետք է իմանա.

Դասընթացի ուսումնասիրությունից հետո պետք է խոր գիտելիք ունենա երկի, կառուցվածքի, կառուցվածքային բաղադրամասերի, երկի ստեղծման և ընկալման հոգեբանության, պատումի, մենախոսական և երկխոսական խոսքի, գեղարվեստական պատկերի, գեղարվեստական և պատմական ժամանակի, տարածության, ակնարկային ժանրերի մասին:

Պետք է կարողանա

- բազմաշերտ վերլուծել գեղարվեստական երկը,
- ճանաչել երկի ժանրային առանձնահատկությունները,
- խորությամբ ընկալել երկի՝ որպես իրականության արտացոլման, գաղափար- մարմնավորման հարցերը,
- նախապատրաստվել հետազոտական աշխատանքի (այդ թվում՝ կուրսային, ավարտական աշխատանքի կատարման)

Պետք է տիրապետի գեղարվեստական երկի վերլուծության մեթոդներին:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
ԳԿ3 հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հմտություններ,
ԳԿ9 խնդիրների լուծում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու, ստեղծագործելու ունակություն,
ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն:

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ5 հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,
ԱԿ7 ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,
ԱԿ11 տիրապետել հետազոտական մեթոդներին և կարողանալ մեկնաբանել ինքնուրույն հետազոտության արդյունքները,
ԱԿ13 ցուցաբերել ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ մասնագիտական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

---

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Շրջանավարտը կունենա բավարար գիտելիք և կարողություն տարբեր մակարդակներում (ՈԱԾ-ի 4,5,6-րդ) դասավանդելու, մշակութային և լուսավորչական գործունեություն ծավալելու համար:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	2 կրեդիտ/60ժամ	2 կրեդիտ/ 60 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		4
Գործնական աշխատանք	28	6
Ինքնուրույն աշխատանք	32	50
Ընդամենը	60	60
Ստուգման ձևը	Ստուգարք	Ստուգարք

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[4] .

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարությամբ, շեշտադրվում է ինտերակտիվ մեթոդը, որի արդյունքում ուսանողը կիրառում է տեսական գիտելիքները, ամրապնդում է գործնական ունակությունները և հմտությունները:
- Կիրառվում է թիմային աշխատանք, բանավեճ:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության: Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝
  - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
  - **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կա-

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

տարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են**՝[6] գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, բանավեճ-քննարկում, «Կլոր սեղան» , պրոբլեմային-որոնողական և հետազոտական աշխատանք:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, կերպարների վերլուծություն, հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Տեքստ: Գեղարվեստական ստեղծագործության ստրուկտուրա: Կոմպոզիցիա:	0/2		3		4/4
2.	Գեղարվեստական պատկեր: Տեսակները:			3		4/0
3.	Կերպարային մտածողության զարգացում:	0/1		6		8/16
4.	Պատում: Մենախոսություն: Երկխոսություն:	0/1		4		6/8
5.	Գեղարվեստական ստեղծագործության հոգեբանության հարցեր:			4		6/8
6.	Պատմական ժամանակ և տարածություն:			2		4/4
7.	Գեղարվեստական պատկերավորման միջոցներ:			2		2/4
8.	Գեղարվեստավավերագրական ժանրեր:			4		2/6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		0/4		28		36/50

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

Պարտադիր գրականություն

	Հեղինակ	Անվանում	Հրատարակման տարի
1.	Ավետիսյան Զ.	Հայ պատմավեպի պոետիկան	1986
2.	Եղիազարյան Ա.	Գեղարվեստական պատում	1986

[8] Նման է օրացուցային պլանին

3.	Ջրբաշյան Էդ.	Գրականագիտության տեսություն	
4.	ՀՀ ԳԱ գր. ինստիտուտ	Գրական ժանրեր	1973
5.	ՀՀ ԳԱ գր. ինստիտուտ	Գրական ստեղծագործության վերլուծության ուղիները և սկզբունքները	1983
6.	Бахтин М. М.	Проблемы поэтики Достоевского	2002

Գեղարվեստական գրականություն

	Հեղինակ	Անվանում	Հրատարակման տարի
1.	Այվազյան Ա.	Եռանկյունի	1983
2.	Այվազյան Ա.	Դիպլիպիտո	1985
3.	Գալշոյան Մ.	Պատմվածքներ	2003
4.	Գալշոյան Մ.	Մարութա սարի ամպերը	
5.	Գալշոյան Մ.	Ծաղկած քարեր	1979
6.	Դավթյան Վ.	Ծուխ ծխանի	1969
7.	Զարյան Ն.	Երկեր, 4 հատոր	1985
8.	Զարյան Կ.	Երկեր	1985
9.	Թումանյան Հովհ.	Երկեր, h. 6	
10.	Մաթևոսյան Հ.	Ծառերը	1978
11.	Մուղնեցյան Վ.	Ալիզ	1986
12.	Սահյան Հ.	Դաղձի ծաղիկ	1986
13.	Սարիբեկյան Հր.	Գուշակություններ հայելիներով	2003
14.	Փափազյան Վ.	Դպրոցականի գրադարան, Երկեր	1985
15.	Քանարյան Ա.	Ուլունք Շամիրամա ի ծով	1975
16.	Մուղնեցյան Վ.	Տարիներ	1992

17.	Հովսեփյան Ռ.	Ընտիր երկեր	1987

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Տեքստ: Գեղարվեստական ստեղծագործության ստրուկտուրա: Կոմպոզիցիա:	Իմացականի, դատողականի, զգացմունքայինի հարաբերակցությունը ստրուկտուրայում: Կոմպոզիցիոն առանձնահատկություններ:	0/1	ԳԳ 1,2
2.	Գեղարվեստական պատկեր: Տեսակները:	Պատկերային համակարգի առանձին տարատեսակների քննում, կապերի տարբերակում, ստեղծում:	0/4	ԳԳ 3,4,6 ՊԳ 3,5
3.	Կերպարային մտածողության զարգացում:	Աքրետիպից, նշանից մինչև անհատականության աստիճանի անցման առանձնահատկությունների ուսումնասիրում:	0/1	ԳԳ 7,8,10 ՊԳ 3,5,11,12
4.	Պատում: Մենախոսություն: Երկխոսություն:	Ասացողական խոսքից մինչև բազմաշերտ, համանվագային, բազմաձայն պատումի ճանաչում: Մենախոսության և երկխոսության էական փոփոխությունների արտահայտությունները արդի	0/1	ՊԳ 1,2 ԳԳ10

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		արձակում:		
5.	Գեղարվեստական ստեղծագործության հոգեբանության հարցեր:	Ստեղծագործման և ընկալման հոգեբանությունների առանձնահատկությունները:	0/1	ՊԳ 5 ԳԳ 3,10,11,13
6.	Պատմական ժամանակ և տարածություն:	Ժամանակի և տարածության չափումը պատմական երկերում:	0/2	ՊԳ 1

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

N Գ/պ	Թեմա (մոդուլ)	Թեմայի ուսուցման նպատակը	Քննարկվող հարցերը	Ստուգման ձևը
1	Տեքստ: Գեղարվեստական ստեղծագործության կառուցվածք:	Խորացնել գեղարվեստական տեքստի կառուցվածքի մասին ունեցած գիտելիքները: Ճանաչել տալ ստրուկտուրայի հետ կապված հարցերը:	1.Տեքստ 2.Ստրուկտուրա՝ ենթաշերտերի փոխհարաբերությամբ 3.Կառուցվածքային առանձնահատկությունների ճշտում	բանավոր հարցում
2	Ա. Այվազյանի «Թիֆլիսի ցուցանակները», «Քուրան» պատմվածքների կառուցվածքային վերլուծություն	Ստացած գիտելիքի կիրառում, հմտության բացահայտում	1.Գովազդը և գաղափարը «Թիֆլիսի ցուցանակներում»: 2. Սյուժետային պատումը և գաղափար պատումը «Քուրայում»:	բանավոր հարցում
3	Գեղարվեստական պատկեր: Կերպարը որպես գեղարվեստական պատկեր	Գեղարվեստական պատկերի մասին ունեցած գիտելիքի խորացում և կիրառում	1.Գեղարվեստական պատկերի տեսակներ: 2.Կերպարը որպես գեղարվեստական պատկեր:	բանավոր
4	Գեղարվեստական պատկերի տեսակները Ա. Այվազյանի ստեղծագործություններում	Գեղարվեստական երկում ճանաչել գեղարվեստական պատկերի տարատեսակները, առանձնահատկությունները, կատարել վերլուծություն	Սասունցիների կերպարները «Դավոն», «Ներսեն», «Քեռի Թորոսը» պատմվածքներում	բանավոր

5	Թաղի կերպարը Վ. Մուղնեցյանի «Ալիզում»: Կերպարաստեղծման արվեստը «Ալիզում»	Թաղի բնակիչներ-թաղ-քաղաք հարաբերությունների ճշտմամբ կատարվում է յուրաքանչյուրի կերպարի բացահայտում: Ճանաչել է տրվում քիչ տարածված երկկերպար կամ եռակերպար զարգացումները	1. Թաղը և քաղաքը 2. Պայքարը 3. Տեսակի խնդիրը 4. Ժառանգորդը	բանավոր
6	Գեղարվեստական մոդել-կերպար-անհատականություն զարգացումը (Արա Գեղեցիկի և Շամիրամի թեման արծարծող երկերի միջոցով):	1.Ճանաչել նշանը՝ որպես կերպարի նախնական տեսակ 2. Գաղափար տալ արքետիպի, գեղարվեստական մոդելի մասին: 3. Ընդունել հերոս-կերպար-անհատականություն անցման շրջափուլային նշանակությունը:	1. Առասպելական նշանի, մոդելի և արքետիպի կապը 2. Կերպար-տեսակ 3. Ժամանակը և կերպարային մտածողությունը	բանավոր
7	Պատում (Մաթևոսյանի, Հովսեփյանի, Այվազյանի ստեղծագործությունների նյութի վրա):	1.Տարբերակել պատումի տեսակները 2.Ճանաչել պատումի տեղը գրողի պատկերայի համակարգի և ոճի ծիրում	1. Հեղինակ-պատմող 2. Հերոս-պատմող 3. Ասացողական խոսք	բանավոր
8	Մենախոսություն: Երկխոսություն:	Ճանաչել տալ մենախոսության և երկխոսության կրած փոփոխությունները	1.Երկխոսության ավանդական տեսակները 2. Երկխոսեցված մենախոսություն 3. Երկխոսություն-մենախոսություն	բանավոր
9	Գեղարվեստական ստեղծագործության հարցեր:	Շեշտադրվում է գրական երկի ստեղծման և ընկալման հոգեբանությունը	1.Գեղարվեստական երկը որպես արտացոլում 2. Արտացոլման ընկալումի կախումը անհատականությունից	բանավոր
10	Պատմության արտացոլման հոգեբանությունը Վ. Դավթյանի պոեմներում:	Քննվում են պատմական ժամանակի, տարածության խնդիրները: Պատմականի ընկալման առանձնահատկությունները	1. Պատմական ժամանակ 2. Պատմական տարածություն 3. Պատմական	բանավոր

			անհատականություն	
11	Գեղարվեստական պատկերավորման միջոցներ:	Թարմացվում է պատկերավորման մասին ունեցած գիտելիքները կոնկրետ օրինակների միջոցով	1. Գեղարվեստական պատկերի տեսակներ	բանավոր
12	Գեղարվեստավավերագրական ժանրեր	Գաղափար է տրվում ակնարկային, գեղարվեստավավերագրական ժանրերի մասին	1.Ֆիզիոլոգիաների, պրոբլեմային և ակնարկային այլ ժանրերի (պամֆլետի…) ճանաչում: 2.Վավերագրականից գեղարվեստականի անցման բացահայտում:	բանավոր

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[10]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.	Արայի և Շամիրամի կերպարային մտածողության զարգացումը հայ գրականության մեջ:*	Նշան Հերոս Կերպար Անհատականություն	Զեկույց	Առկա-առ 01.04.23 Հեռակա -առ 15.09.23	Գրավոր	ՊԳ 3,5
2.	Երկի ընկալման հոգեբանության հարցեր**	Ստեղծագործական հոգեբանություն: Ընթերցողի ընկալում:	Ռեֆերատ	Առկա-առ 01.05.23 Հեռակա -առ 15.09.23	Գրավոր	ՊԳ 3,5

[10] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

*Ուսանողներն ազատ են ընտրելու Արա Գեղեցիկի և Շամիրամի նշանի մեկնաբանման համար հայ գրականության ցանկացած երկ: **Հանձնարարվում են հիմնականում 20-րդ դարի 60-ականներից հետո ստեղծված երկեր:

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[12]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	10 ուսանողի համար
Սարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր
Այլ -/գեղարվեստական և տեսական գրականություն/	Գրադարանային ֆոնդում ՊԳ, գեղ.գրականության ցանկում նշված երկերի առկայություն

[12] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[13]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Հարցաշար չի տրվում, քանի որ բանավոր ստուգարքի ստուգում չի կատարվում:

---

[13]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

14.3 Գնահատման չափանիշներ

Գործնական աշխատանքների ժամանակ պատասխանը գնահատվում է՝

- եթե երկը ընթերցվել է՝ 1 միավոր
- եթե կարողանում է առաջադրված հարցին պատասխանել առնվազն 25%-ով՝ 2 միավոր
- եթե հարցը մեկնաբանում է ընդհանրական գծերով՝ 3 միավոր
- եթե կատարում է համակարգային վերլուծություն՝ 5 մավոր
- եթե ուսումնասիրել է տեսական նյութը և կարողանում է ճիշտ օգտագործել՝ 4 միավոր

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ **011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա/հեռակա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՀԼԳԲ/079 «Գեղարվեստական երկի վերլուծություն»</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">2 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">Առկա- 2-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ
Հեռակա- 3-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="2">Լսարանային</td><td rowspan="2">28</td><td>Դասախոսություն</td><td>0/4</td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>28/6</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">32/50</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">120/120</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">• ուսանողների գրականագիտական գիտելիքների խորացում,
• վերլուծական կարողությունների զարգացում:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Պետք է իմանա.
Դասընթացի ուսումնասիրությունից հետո պետք է խոր գիտելիք ունենա երկի կառուցվածքի, կառուցվածքային բաղադրամասերի, երկի ստեղծման և ընկալման հոգեբանության, պատումի, մենախոսական և երկխոսական խոսքի, գեղարվեստական պատկերի, գեղարվեստական և պատմական ժամանակի, տարածության, ակնարկային ժանրերի մասին:
Պետք է կարողանա
• բազմաշերտ վերլուծել գեղարվեստական երկը,
• ճանաչել երկի ժանրային առանձնահատկությունները,
• խորությամբ ընկալել երկի՝ որպես իրականության արտացոլման, գաղափար- մարմնավորման հարցերը,
• նախապատրաստվել հետազոտական աշխատանքի (այդ թվում՝ կուրսային, ավարտական աշխատանքի կատարման)
Պետք է տիրապետի գեղարվեստական երկի վերլուծության մեթոդներին:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի բովանդակությունը</td><td colspan="4">• Տեքստ: Գեղարվեստական ստեղծագործության ստրուկտուրա: Կոմպոզիցիա:
• Գեղարվեստական պատկեր: Տեսակները:</td></tr>
</table>

	• Կերպարային մտածողության զարգացում: • Պատում: Մենախոսություն: Երկխոսություն: • Գեղարվեստական ստեղծագործության հոգեբանության հարցեր: • Պատմական ժամանակ և տարածություն: • Գեղարվեստական պատկերավորման միջոցներ: • Գեղարվեստավավերագրական ժանրեր:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Կուտակային: Գործնական աշխատանքների ժամանակ պատասխանը գնահատվում է՝ • եթե երկը ընթերցվել է՝ 1 միավոր • եթե կարողանում է առաջադրված հարցին պատասխանել առնվազն 25%-ով՝ 2 միավոր • եթե հարցը մեկնաբանում է ընդհանրական գծերով՝ 3 միավոր • եթե կատարում է համակարգային վերլուծություն՝ 5 մավոր • եթե ուսումնասիրել է տեսական նյութը և կարողանում է ճիշտ օգտագործել՝ 4 միավոր
Գրականություն	*Պարտադիր՝* 1.Ավետիսյան Զ.,Հայ պատմավեպի պոետիկան,1986: 2.Եղիազարյան Ա., Գեղարվեստական պատում, 1986: 3.Ջրբաշյան Էդ., Գրականագիտության տեսություն: 4.ՀՀ ԳԱ գր. Ինստիտուտ, Գրական ժանրեր,1973: 5.ՀՀ ԳԱ գր. Ինստիտուտ, Գրական ստեղծագործության վերլուծության ուղիները և սկզբունքները, 1983: 6. Бахтин М. М. Проблемы поэтики Достоевского.2002. *Ծանոթություն: Տեքստի վերլուծությունը կատարվում է առավելապես ժամանակակից հեղինակների ստեղծագործությունների հիման վրա:*